

Warszawa, 2012-10-11

**Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Senackiej
Komisji Ustawodawczej**

Szanowny Panie Przewodniczący!

W nawiązaniu do Pańskiego pisma z dnia 28 września 2012 r. (znak: BPS/KU-034/71/12), dotyczącego opinii Ministra Zdrowia odnośnie *senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*, którego celem miałyby być objęcie tzw. „żołnierzy górników” nieodpłatnym zaopatrzeniem w produkty lecznicze o kategorii dostępności „Rp” lub „Rpz” oraz w refundowane środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, informuję niniejszym, co następuje.

Zgodnie z tym, co stwierdzono w stanowisku Ministra Zdrowia, przekazanym Panu przy piśmie o sygn. MZ-PLO-070-15854-2/PR/12, będącym między innymi przedmiotem dyskusji podczas posiedzenia Komisji Ustawodawczej Senatu w dniu 24 lipca 2012 r., łączna suma wydatków Narodowego Funduszu Zdrowia z tytułu refundacji leków oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w odniesieniu do osób korzystających z uprawnienia szczególnego o kodzie IB (tj. inwalidów wojennych, osób represjonowanych, ich małżonków oraz osób pozostających na ich wyłącznym utrzymaniu, a także wdów i wdowców po tych osobach), wymienionych w art. 46 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.)*, sięga obecnie 280 mln zł/rok.

Z przywołanych w w/w stanowisku Ministra Zdrowia informacji, odzwierciedlających dane przedstawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Ministra Obrony Narodowej, można było wnioskować, iż jeżeli za I kwartał 2012 r. dokonano - w przybliżeniu - 25 tys. wypłat świadczeń (z ZUS oraz Wojskowych Biur Emerytalnych) na rzecz żołnierzy górników, rzeczywista liczba tychże żołnierzy, powinna być w istocie mniejsza, jako że liczba wypłat została wskazana dla okresu trzymiesięcznego.

Mając jednak na uwadze, iż na w/w posiedzeniu Komisji, której Pan przewodniczy przywołano liczbę ok. 20 tys. byłych żołnierzy górników, jak również fakt, iż na dzień dzisiejszy jako uśredniony koszt nieodpłatnej refundacji na rzecz 1 osoby korzystającej z uprawnień szczególnego IB (a zatem, w drodze analogii - również potencjalny, przewidywany koszt refundacji na rzecz żołnierza górnika), można oszacować na poziomie 280-300 zł/miesiąc, roczne obciążenie narodowego płatnika w związku z wejściem w życie proponowanych zmian, wyniosłoby zatem od 67 do 72 mln zł, co przy w/w całościowej puli środków na refundację w związku z art. 46 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stanowiłoby wzrost o blisko ¼, co należałoby ocenić jako wzrost istotny.

Niezależnie od powyższego, należy stwierdzić, iż podjęta inicjatywa legislacyjna nadal wzbudza wątpliwości w zakresie realizacji zasady równego dostępu obywateli do świadczeń opieki zdrowotnej, w tym względem innych grup byłych żołnierzy (przyjmując za kontekst chociażby art. 19 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w myśl którego „Rzeczpospolita Polska specjalną opieką otacza weteranów walk o niepodległość, zwłaszcza inwalidów wojennych”). Powyższe sugeruje raczej wymiar etyczny proponowanych zmian, niż uzasadniony względami medycznymi. W uzasadnieniu projektu pisze się wprawdzie, że „żołnierze górnicy ponieśli największe szkody i straty biologiczne spośród innych poszkodowanych grup społecznych (...), kierowani byli na najgroźniejsze odcinki pracy zagrażające życiu i zdrowiu (...), dziesiątki tysięcy doznało urazów, z czego setki zostało inwalidami”, niemniej należy zauważyć, iż bezsprzecznie nie w każdym przypadku pracy przymusowej danej osoby jako żołnierza górnika, straty zdrowotne tejże osoby były większe, niż poniesione przez inne kategorie osób (np. będące inwalidami wojskowymi innymi, których w przedmiotowym projekcie nie uwzględniono).

W ocenie Ministra Zdrowia, kwestia ewentualnego umocowania prawa żołnierzy górników do bezpłatnej farmakoterapii w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nadal wymaga analizy oraz rozważenia, czy wobec kompleksowego uregulowania kwestii świadczeń pieniężnych i innych świadczeń na rzecz osób, których dotyczy przedmiotowy projekt, w ustawie z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (Dz. U. z 2001 r. Nr 60, poz. 622, z późn zm.) nie powinna być ona w sposób naturalny postrzegana jako ten akt prawny, w którym regulacje

te należałoby ewentualnie zawrzeć. Mając na uwadze treść uzasadnienia do omawianego senackiego projektu, w którym stwierdza się, że „Komisja Praw Człowieka, Praworządności, i Petycji przyjęła, że na równi między innymi z inwalidami wojennymi oraz osobami represjonowanymi (...) w zakresie zaopatrzenia w leki oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego objęte decyzją o refundacji, należy potraktować także żołnierzy górników”, pod rozwagę należałoby również wziąć inną ewentualność, polegającą mianowicie na uznaniu żołnierzy górników za kategorię „osób represjonowanych” (którym to przysługuje *de iure* bezpłatne zaopatrzenie w/w grupy produktów), w którym to zakresie właściwa jest ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2012 r., poz. 400).

z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU
Łukasz Radziejewicz-Wirniński
Łukasz Radziejewicz-Wirniński